

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Önség!
határozottam a raktára-
HÁKAT
az utolsó hó-
az elkészítési
tekintve az el-
znáni, mely alkalmat
tettel
MER J.
főter 1824. sz.
történik

LEGJOBB
RETTE PAPIR
a valódi
HOUBLONI
francia gyártmány
és Henry-től Párisban.
és Dr. Pohl J. J., Dr. Ludwig
R. Lippmann E. urnak,
melynek megalkotója a legm-
legyetes tisztaságánál fogva, s mert
ezekre nézve karos befolyással bírt
annyi anyag mics vegyítve.

ain-Sect
az amsterdami líkógyári
közkereseti társaságtól
Mödlingben Bécs
mellett.
Mi ezen kitűnő likőr a coca
póvnyból paroljuk, melynek csodá-
latalra méltó tulajdonait csak a
legújabb időben ismerék fel, és
azóta orvosi tekintélyektől dicse-
getik. Tudományos kutatások
alapján a coca élvezésénél, rögtön
zatos vidámság, könnyűség és az
uralkodó növekedésének érzete áll
fel, elváltorában és munkaké-
vőbbnek érzik magukat. Hossz-
szantartó folytonos testi vagy
szellemi munka utáni fáradság
azonnal megemésztetik, — az
emésztés bármennyi háborgatása,
vagy bármely gyengeség tartósan
megszüntetik.

KITÜNTETÉS
SZÉKES
FEHÉRVÁR
székhely 1879.
DISZOKLEVÉL
1871-ben.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 ft.-kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 „50”
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden
különműny főpíaca, Veszeg-
yás Gőzmozgató, a munkásszolgálat
bermánya küldendő.
Előfizethető helyben
DR. GÖDÖ K. LAJOS és IG.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a kiváltság-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postai utalok
után.

Előfizetési árak:
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.
Nagybányai postán 6 kr.

A fegyver-szünet.

(K. B.) Európa szeme a Balkán fél-szigeten veszekedő két kis államokára van irányozva már hónapok óta.

Minden többi politikai kérdés csak másodrangú fontossággal bír a keleti kérdés mellett, melynek megoldását sokan megkísérelték, sokan óhajtják, — de a kísérlet csak kísérlet, az óhajítás csak óhajítás maradt.

Nem is könnyű dolog e nagy kiterjedésű félszigeten, hol annyi különféle érdek küzd egymás ellen, rendet létesíteni, — most még nehezebbé lett e feladat a szerb-bolgár háború által, mely a viszonyokat még inkább összezavarta.

Sajátságos harc volt ez. Két, nyelvilag csaknem ugyanazonos kis nép tűzött össze, a melyek különben minden tekintetben egymás támogatására lennének utalva. Együtt, ha közös érdekeiket az idegen hatalmak befolyása ellen karöltve védnék, még elég erősek lennének, — de így önmagukat gyengítik, a nélkül, hogy egyik félnek is haszna lenne belőle.

A háboruban nemcsak a legyőzött, hanem a győztes is veszít s az esetleges hadi kárpótlás és terület nagyobbodás nem újult kárpótlást a háboruban szenvedett veszteségeikért.

Szerbia kezdte a háborút — minden valódi ok nélkül, — de a csatamezőn csufos kudarcot vallott, mert a megtámadott bolgárok hős királyuk vezérlete alatt úgy elverték és megalázták Szerbiát, hogy ennek Ausztria-Magyarország közbelépéséért kellett kunyorálnia.

A hideg tél és mindkét félnek kiemelése, továbbá a közbe lépő európai hatalmak meghozták a fegyver-szünetet, — de kevés benne a köszönet, mert azóta is csaknem mindennap vannak kisebb-nagyobb csatározások a szerbek és bolgárok között.

E fegyverszünet tehát csak csalékony lepel, melynek háta mögött folyton tart a véres harcjáték.

A fegyverszünet feltételei különben sem nyújtanak nagy reményt a béke-kötéshez, sőt inkább arra való, hogy a fegyverszünet tartama alatt mindkét fél megerősítse hadait s midőn tavasszal a rózsá-

erdők újra kizöldülnek: még nagyobb szenvedéllyel induljon meg a háború!

Kezdetben, midőn a szerb-bolgár viszály kitört, mindenki vesztettnek tartotta a bolgárok ügyét. A szerbek hadi jelentései fényes sikerekről szóltak s már-már elhitették a világgal, hogy pár nap múlva Sophia tornyára tűzik fel zászlóikat, midőn Sliwiczánál megfordult a harci szerencse s Milán király szomorúan dalolta: »Már siess hazádba vissza, vert seeregem!»

Azóta egészen más szemmel tekint Európa a bolgárokat. Kezdi belátni, hogy ott egy erőteljes, ifjú néppel, tettevagyó, hős királlyal van dolga, kiknek a keleti kérdés megoldásában fontos szerep jut osztályrészül.

Magyarország rokonszenve is — bármit beszéljenek a hivatalos és némely ellenzéki lapok — határozottan a bolgárok mellett van, — és ez a körülményeket s a bolgárok hős önrédelmű harczát tekintve véve, természetes dolog is.

Ugyan mért rokonszenveznek Magyarország Szerbiával?

Hisz a szláv népfajok között a szerbek a mi legmegátalkodottabb ellenségeink, — hisz 1848/9-iki szabadságharcunk alkalmával a szerbiai szerbek önzőnvel siettek a bánáti és bácskai szerb táborokba, s náluk nélkül a délvidéki szerb lázadás nem öltött volna oly nagy mérvet. — Nem vonjuk kétségbe, hogy a belgrádi kormány osztrák-magyar barát politikát követ, — de maga a szerb nép most is fanatikus ellenségünk!

A bolgár pedig a magyarral rokon, elszlávosodott népfaj s így — eltekintve attól, hogy a magyar mindig a megtámadottnak fogta pártját, — a vérrokonság is inkább a bolgárok iránt ébresztí fel rokonszenvünket.

A keleti kérdés a szerb-bolgár háború által új stádiumba lépett. És valószínűnek látszik, hogy a bolgár nép és Sándor fejedelem lesznek hivatva a megoldást elősegíteni.

A török hatalom már nagyon ingadozik Európában, lehetetlenebb annál, hogy a Balkán félsziget viharait lecsendesíthesse, — Ausztria Magyarország és Oroszország egymás iránti féltékenységből nem

tehetik ezt, — így a balkáni államok valamelyike van hivatva e szerepre. S a jelenben Bulgária azon állam, mely e nagy feladatnak leginkább megfelelhet s hegemoniáját a délszláv népek közt meg-alapíthatja!

A forrongó Balkán. Belgrád jan. 4.

A király a miniszterelnök kíséretében, ki Rajaiág utazott eleibe, ma délután 5 órákor megérkezett. A királyt a pályaudvar előtt nagy néptömeg várta. A pályaudvarban megjelentek a király fogadására, a királyné, a miniszterek, a városi képviselő és a hivatalnoki testület. A királyné szívesen udvozleste utána a király a községi előjáróság legöregebb tagjának beszédét fogadta, ki udvozólván az uralkodót, biztosította, hogy Belgrád városa és Szerbia mindenkor a királyi oldalán lesznek, meg levén győződve, hogy a király, mint mindig, egy most is laudakatlan erőlyel: fogja oltalmazni Szerbia érdekeit. Milán király meghatottan mondott köszönetet a polgárság áldozatkészségeért. Megvan győződve, — ugymond — hogy a polgárság, ha Szerbia életbevágó érdekeinek megoltalmazásáról lesz szó, ezentul is csak a hazafiúi érzet fogja vezérelni. Elvárja Belgrádu lakosságától, hogy jelenleg is kitartást, áldozatkészséget, eszélyességet és szívósságot fog tanusítani a megkezdett uton, hogy Szerbia tekintélye és állami érdeke megővassék. A jelen voltak a király szavait lelkesült zivókiáltásokkal fogadták. A város ünnepiesen fel van lobogóva. Milán király, sőt még Horvátovics tábornok is, a közvélemény daczára, mely erőlyesen követeli a háború folytatását, a békét óhajtja és egyedüli feltételül csak a status quo anteq, vagy a Balkán félszigeten az egyensúly helyreállítását tűzi ki. Zajcsárból egyre érkeznek bolgár menekültek, kiket Szerbia iránti rokonszenvük miatt áldoznak és a kik jégzőkönyvből mondják, hogy számos flut szerbharát érzelmeik miatt elpusztítottak. A montenegrói fejedelem volt hadsegédet, — Vrbitza a Pétert, az ismert vojvoda, Vrbitza Massa fiát, a szerb hadseregben főhadnagygyá neveztek ki.

Külföldi hírek. A francia kabinet-valság.

Grévy elnök újabban értekezett Freycinet-vel, mire ez utóbbi elfogadta a megbízatást, hogy új kabinetet alakítson. Bizonyosnak mondják, hogy a minisztereknek fele része az új kabinetbe át fog lépni. A „National” szerint a új kabinet programja a következő három főpontozatot fogja magában foglalni: u. m. a költségvetés reformját, az adminisztráció reformját és az Annam és Tonking feletti protectoratus szervezését oly alapon, hogy az csak is az elkérhetetlenül szükségesre szorítkozzék. Az elnök úzenetében mindez részletesen ki leendő fejzeve. — Bismarck

herczeg kitüntetésé. Bismarck herczegnek a pápa által rendjellel való kitüntetését csak a diplomácia udvariasság nyilvánulásának lehet tartani. Vilmos császár ugyanis csak megelégedését nyilvánította a Karolinaszigetek ügyében a pápa közbenjárása felett s ennek ugy adott kifejezést, hogy porosz rendjellel tüntette ki mindazon egyéniségeket, kik a Karolina-ügy rendezésében közreműködtek. Mivel a diplomáciai etikett az udvariasság viszonzását követeli, elhatározták, hogy Bismarck herczeget a Krisztus-rend jelenjellel tüntetik ki — A Reichsrath egyben hivás. Azon hírekkel szemben, melyek szerint a reichsrath jan. 19-ére hivatik egybe, jelentik újabb, hogy az egybehívásról e hó 25-ig szó sem lehet. A tartománygyűlések legjobban esetben csak e hó 12-én vagy 12-án fejezhetik be üléseiket, s közbe esik a dalmátok és ruthének új éve, hogy a reichsrath összehívása csak 25-ére vagy 27-ére várható. Az azonban bizonyos, hogy a reichsrath még e hóban megkezdí tanácskozásait.

Magyar államvasutak.

A magyar államvasutak központi igazgatóságának a kormány által elhatározott és a már általunk röviden vázolt új szervezete a miniszterium határozata értelmében e hó 10-én lép életbe és báró Kemény közlekedésügyi miniszter a személyi ügyekre nézve is már határozott. Kinevezettek:

Lukács Béla az államvasutak általános igazgatási főosztályának igazgatójává, ki ebbeli minőségében az igazgatósági összlétszám elnöki tisztét is viendi;

Nagy László miniszteri tanácsos az építési és gépészeti főosztály igazgatójává; Schobert Albert felügyelő, kir. tanácsos, a kereskedelmi főigazgatójává; Hilbert Mór osztálytanácsos, a pénzügyminiszterrel egyetértésben, a pénzügyi főosztály igazgatójává.

Ez utóbbi kettő, továbbá intézkedésig, az illetékes igazgatóknak akadályoztatása esetén csak az általuk az összlétszám elnököt tárgyak feletti döntésnél fognak szavazhatni.

A kereskedelmi főosztály igazgatójának helyettesítésére örtent intézkedés folytán Saárossy Kapeller Ödön felügyelő az általános igazgatási főosztályban szervezett forgalmi ág kezelési osztályának vezetésével lett megbízva.

A pénzügyi főosztály igazgatójának helyettesére, valamint az alsóbb rangú tisztviselők nyugdíjaztatására nézve az igazgatóság felterjesztése alapján a miniszter csak később fog határozni.

Kinevezettek ezeken kívül: Czifly János igazgató az általános igazgatási főosztály igazgatójának általános szolgálati ügyek vezetőjévé.

Walther Ágoston igazgató pedig

A »DEBRECZEN» TARGZAJA.

IGAZSÁG.

Az Igazság oly hűtelen!
Erős fölemeli
S cserébe fény, dícskörrrel őt
Borítja, öleli!

De a gyöngének mért nem ad
Az Igazság erőt?
Romlásba, sirba (rémitő!)
Maga taszítja őt!

Gaspár Imre.

Az elszabadult ördög.

(Exorcizium, tömjénfüst nélkül.)
— Egy kontar filozóf tanulmányából. —
Nem csudánám, ha azt hisszé a t. szerkesztő ur és a jószágos publikum, hogy az „Elszabadult ördög”-öt mar csakugyan — mint egynemelyek óhajtanák — elvitte az ördög. — Mert decz. 16-ika óta nem mutatta magát. — Pedig azóta nagy dolgok estek meg a „Folyóvíz”-ben. — Felolvastak „a vér őt” is. — Hanem épen akkor a magam vérel volt egy kis affairém, vagy a veremnek én velem — az orvosok tudják — én csak annyit tudok, hogy 13 napig nem eresztettek ki a szobából, és hogy a patika-kontóm épen az elfogyott esztendő utolsó 14 napja alatt igen megnőtt. — Könyv „a vér őt” felolvasását tartott jeles orvos urak . . . a mások vére feleit glosszirozní! . . . De bezzeg pehéz nekem! . . .

mert mindig a magamé jut eszembe, mely annyi sok bajt okoz nekem. — A fejembe jár vizibe és egyeb tolatkodó dolgokat cseleaszik. — Nem csuda tehát, ha — vérről levén szó — nem lehetek egészen pártatlan.

Az értekező orvos ur tárgyát valóban a s a i s o n - s e r ü l e g választotta meg. — Most városunk par excellence verengzik és veres testi tapiaiekkokkal . . . ; a mennyiben mindenféle óia a dísznökat és véres hurkakkal élnek az emberek; meg a vendéglősök is piacatokon és újságokban hirdetik a „hurka-estély”-eket (De Gubernatis Angelo gróf, ha télen járt volna itt, megguersalhatta volna ióuák irt ismertetését a magyar „estély”-ek e válfajának leírásával . . .) — Mindenesetre helyes volt tehát, hogy ebben az időben — a felolvasó körben — szellemi eledelül is kapjunk véres dolgokat.

Nem hiszem, hogy megártott volna valakinek, és hogy a hurka-consumot csökkentette volna barmi tekintetben.

A jeles orvos urnak semmi esetre se volt ez az intentiója; jóllehet a bevezetésben hangsúlyozta az őshéber nép genialis törvényhozóját Mózes-t (a ki tudvaleőleg nem becsülte egy a hurka, mint a közmondás Balázs . . .); de csak azon okból, hogy Mephisto ezen mondasza elleneben: „a ver b a g y o n s a j a t s á g o s e g y n e d v”, sokkal „találób”-nak és sokkal „tudományosa b b”-nak tüntesse fel Mózes e definitióját: „a vér a élet”. . . . Hogy is ne lett volna okosabb egy próféta, mint egy ördög! . . . De azért ahöz is fér egy kis szó, hogy: „a vér a élet”. . . . ; hej! mert sok esetben — p. o. mikor valakit a guta üt meg: a vér a halál! . . . Sok ideig a doktor urak is csak annyit

tudtak a vérről, a mennyit a Göthe sánta ördöge mondott róla, hogy t. i. az „n a g y o n s a j a t s á g o s e g y n e d v”. . . .

Hogy most már többet is tudnak róla, az — mint a doktor ur is állítja — a görcsövek tokeleyesbülésének köszönhető. — De az függő kérdés, hogy ez első sorban kiknek az érdeme? az orvosok-e?, vagy pedig az optikusok? . . . ; mert ezen utóbbiak csináltak s tokeleyesbítették a felolvasó ur által magasztalt, a tudomány szolgálatában álló „l á t s z e r v e k”-et (helyesebben l á t s z e r k e t; mert a l á t s z e r v e k nem az optikus műhelyben készülnek).

Roppant halmazát az érdekesnél érdekesebb adatokat tárta elénk a felolvasó orvos ur a vérről; sajnos, hogy némi Druckfehlerek! . . . Mert csak ilyen lehet például azon állítása is, hogy: egy kubikméter vér képez körülbelül egy cseppet! . . . Tyhű!, kezeijzen a tisztelt olvasó egy 1 méter hosszú, 1 méter széles és 1 méter magas (vagyis: 1 kubikméter) vércseppet! . . . ; épen akkorát, mint a mostani egy ól tuzifarakásnak egy negyedrésze. . . . Hol látott ekkora vércseppet az orvos ur? . . . Csak nem járt talán Brodignac-ban, a Gulliver óriásainak hazájában? . . . De ilyen nagy cseppet meg talán ott se csepegnék.

Szegény Mathusálem! Mennyivel tökéletlenebb volt vénséges vén letere, mint a mostani emberek, kivált az orvosok! . . . Azt mondja róla a felolvasó orvos ur, hogy ő (Mathusálem) 969 évre terjedt életének egész idejéig nem tudta volna megszámlálni egyetlenegy ember vérenek egy eszdrészében sem a vérszéklet mennyiségét; mert egyetlen csepp ver 5 millió sejtet tartalmaz! . . . Hát est vajjon ki számlálta meg? és mennyi idő lát? . . . Hisz! ha Mathusálemnek lett

volna jó görcsöve és egy csepp vérenek sejtjeit megszámlálhatta volna: a többi vért már csak cseppenként kellett volna megszámlálnia!; mi az ördögnek vesződtött volna „szőlésétől fogva halála órájáig” az összes sejték egyenkénti számlálgatásával! . . . ; a mi épen 5 milliószoros munka lett volna. — Neki bizonyára lett volna annyi esze, hogy csak azt számlálta volna meg, hogy: egy embernek hány csepp vére van? és kitűntette volna, hogy ahány a vércseppék száma — annyiszor 5 millió (vagyis 5 milliószor annyi): az összes vérszéklet száma. —

Azt is megtanultuk, hogy a nők bájja onnan van, hogy minden csepp vértük 100 ezer sejttel kevesebbet tartalmaz, mint a férfiaké; ezzel a minus-szal fizették meg a természetnek a szépségben nyert plus-t. — Tehát 5 millió helyett 4 millió és 900 ezer sejtje van egy csepp női vérenek! — az egész minus csak 2 per cent!; ezt könnyen elszenvedhetik, mikor 100 per centtel szebbek, mint a férfiak! . . .

Az ember összes vérenek mennyisége felett nagyon differál — mint a felolvasó ur mondá — a tudósok véleménye; mert egy részük csak 8 fontra, más részük pedig nem kevesebb, mint 10 fontra becsülnék annak súlyát.

Már most a laikus melyik résznek higgyen? . . . ; mikor ők maguk se hisznek egymásnak, és ilyen szörnyűsége messze jár az eszük egymástól!

Röviden említetté a felolvasó ur a tudomány egy újabb nagy vívmányát: az úgynevezett „T r a n s f u s i ó”-t is; a midőn t. i. a vérszegény beteg véreire egy egészséges embertársának vére közvetlenül átömlesztetik. — Ez igen nagyszerű műtét; csak hogy — azt mondják — egy kissé kényes dolog. —

az ugyanott szervezett forgalmi szolgálati igazgatóság vezetőjévé.

Azonkívül ki lettek rendelve: Bannovits Kajetan főfelügyelő az építési és gépészeti főosztály igazgatójának helyetteséül.

Hendl Béla felügyelő a kereskedelmi főosztály igazgatójának helyetteséül.

A miniszter ezen kívül még a következők határozott: Horváth Alajos igazgató további intézkedésig f. hó 9-től szabadságoltatik; Haskovics Fridolin és Verderber István igazgatóknak a szolgálat felmondatik és f. hó 9-től a szolgálatától felmentetnek és az igazgatóság utasítottik, hogy nyugdíjaztatásuk ügyében a szükséges intézkedéseket megtegyék. — A jelenleg életbe lépő szabályzat 4-ik §-ának első pontja értelmében a közlekedésügyi miniszter Szabó Jenő, Kilyényi Hugó osztálytanácsosokat rendes tagoknak, és Ludvig Gyula osztálytanácsost póttagnak nevezte ki az igazgatósági ösztölsébe. A pénzügyminiszterium eddigi képviselői Hilbert és Kucpecz osztálytanácsosok az állástól felmentettek; a pénzügyminiszterium új képviselőjének kinevezése csak később fog megtörténni. — Mind e kinevezések, minthogy nem állam-tiszviselőkről van szó, nem közölték a hivatalos lapban.

KARCZOLATOK.

(Vizkereszt ünnepe.)

Vizkereszt ünnepe van.

A három királyok helyett zarándokok utra kelnek a három császárok.

Azok megölték az emberiség megváltóját, ezek az emberiség romlását keresik.

Azok a szeretet és a béke királyai, ezek a gyűlölet és a háború császárai.

Hajdan az emberiséget egy csillag Betlehembe vezérelte, üdvösségének kátforrásához. Most bennünket a kabát-hajtókánkra bigyesztett csillag — Bécsbe vezérel.

Vizkereszt ünnepe! Nagyon gyakori ünnep: mindennap megülük a — korcsmárok.

Némely vidéken, éppen vizkereszt napján, nyírfa vesszőket hordanak az emberek házról-házra és azokkal a háznépét jól megtámgatálják.

Furcsa szokás! De azért még se lenne nagy baj, ha egy ilyen nyírfa-hordozó ember be találna tévedni az ... országába.

És aztán cselekednek ezen ház népével úgy, a mint a népszokás e napra rendeli.

Az év főbb napjain mi a következő eszmékre és egyénekre gondolunk: Karácsony est. (Mikor a kriszkindijár.) Rendezett pénzügylek.

Karácsony. (Mégváltó születése.) Kossuth Lajos.

Szilyveszter est. (A válás napja.) Kőszög.

Újév. Magyar függetlenség.

Nagypéntek. Görgey Arthur.

Urszine változása. Tisza Kálmán.

Husvét. (Feltámaszás.) Rákóczi.

Pünkösd. (Pünkösti királyság.) Magyar szabadság.

Aprószentek. A mamelukok.

Mikulás. Ujjfispán.

Vizkereszt napján, mikor a három-korona fő utra kel — ismételjük — nem Betlehem, de Gasstein, Skriewinicze és Kremsier jut az eszükbe!

Kelet felé hibába nézek! A bős águk bömblök ott, Nem hallom tőlük, mit dalolnak Megváltásról az angyalok!

Kelet felé hibába nézek! Felszának a füst-oszlopok, Nem látom tőlük, merre int, a Szent betlehemi csillagot!

Gili Balázs.

Egy ember, a ki nem akaradós maradni.

(Nem költemény.)

— Irta: Jókai Mór. —

Száz meg száz levelet kapok esztendőnt, a mikben ismerősök és ismeretlenek felhívják közbenjárásomat sorsuk javításának elérésére. A legtöbben abból a tévhitből indulnak ki, hogy ha én szólok mellettük egy szót, hát az ér valamit. Néha sikerül is; de az bizonyosan az illetők saját érdemeinek és minőségüknek köszönhető. Némelyik még meg is köszöni a közbenjárásomat, a mit én már régen elfeledtem. Többen összeeszednek. Ez mind az én mellékvetelmem.

A múlt év utolsó napjaiban kapok Kolozsvárról egy levelet, melynek első három sora azt a sejtelmét kelti, hogy ime, itt van megint valaki, a ki nincs megelégedve a hivatalával; — aztán következik a kellemes csalódás, a levél így szól:

Kolozsvártt, 1885. december.

** Uram!

Alóírtt, az erdélyi ref. egyházkerület állandó igazgató-tanácsánál írrok vagyok, havi 40 frt fizetéssel díjazva.

Ezen öszszeggel én és családom három tagja minden szükségünket tisztességesen fedezzük, sőt még egy néhány krajczárt olyanokra, is fordítunk a mi a lelket gyönyörködteti.

Szegény embernek talán szinte jobban esik, ha családja tagjainak valamivel örömet szerezhet. Mindig szoktam csekély jóvedelmemből annyit megtakarítani, hogy új év napján az enyémeket meglephessem s nekik örömet szerezzek.

Azonban bár mily csekélység legyen is az a mit tőlem kapnak, az mindég maradandó becsü, mert nem holmi pipere- vagy játékszer.

* A csillag olyan czímzést jelent, a mi nekem nem dukál. J. M.

reket adok nekik, hanem jó könyveket, hangjegyeket sat.

A közelgő újévre nagyobbik fiamnak **-od egyik munkáját az „új földes urat“ akarom megkezdeni s azt albumszertűleg szép díszkötésbe szándékozom kötetni. Hogy annál meglepőbb legyen ajándékom, a könyv felső táblájára szeretném **-od becses arcképét szépen odailleszteni.

Nagyon sokat gondolkodtam, mi uton szereshetném meg **-od arcképét, mert nekem Budapesten nincs ösmérsőm. A kényszerűség vezetett azon merész lépésre, hogy **-odnál alkalmatlankodjam e végett nagyon szépen kerem **-odat az ide melledelt 50 kr. értékű bélyegért sziveskedjék nekem kis kartyaalakban megküldeni becses arcképét.

Ne vegye **-od tolokodásnak ezen felépésemet, ha valamivel tehetném, meg szolgálok különösen is **-god sziveségét.

Határtalan tiszteletem nyilvánítása mellett maradok **-odnak

alázatos szolgálja Kilyén Sándor.

De ez ilyen ritka embernek, a ki 40 forint fizetés mellett boldogul és megelégedéssel vallja magát, a legnagyobb cabinet-kémből küldök; ráírom, hogy a hóbort megint emleklül a nevé, ő is tartsa meg az enyimet.

Uj esztendő napján aztán kspok újra egy levelet tőle, egy ládika kíséretében; a ládában alma van, a leveleiben pedig ezeket a gondolatokat:

** Uram!

Vettem becses küldeményét, mindnyájunk előtt drága arcképét, de hiszen én csak kisded ölcsoberű arcképért alkalmatlankodtam és kaptam helyette egy felséges nagy képet s a mi még drágább előttük, emlékirattal.

En azonban ezen becses ajándékot soha nem tudom **-odnak meghálálni, csak kerem a jó istent áldja meg minden javaival. Szegény ember vagyok, de még is annyira vergődtem, van nekem egy kertem — annak minden munkáját magunk végezzük; magam különösen a gyümölcs tenyésztést szenvedélyel üzem s hála istennek elég siker is koronázza fáradozásomat. Az idén különösen sok gyümölcsünk volt, de nem állandó és nagyon olcsóért kellett eladnunk, hanem mégis segített így is rajtunk.

Fogadjon el **-od tőlem egy néhány ponyk almát, melyek saját természetemem — olyan jó szívvel adom, s olyan örömet szereznek nekem elfogadásával, hogy azt ki sem lehet mondani. Van közte egy néhány butul is, de a butul nem fejlődik nálunk olyan szépen, mint a ponyk.

A ládát pedig a mibe küldjük a fiam készítette, mert én úgy szoktam hozzárt tartozóimat, hogy a tanuláson kívül mesterseget is tanuljanak. Fiam az asztalosmesterseget kedveli, estvénteként és szünidők alatt ilyen ládákat készít egy gyertyagyárosnak — és minden ládának az elkészítéséért 20 krt kap az anyagot az illető gyáros átja.

Minden este egy órán át és a vasárnapokon s ünnepnapokon olvasunk. Ilyenkorra szerzem aztán én egy egy jó munkát. Most megvettem az „Uj földes urat.“

Boldog újévet kívánva ** uramnak vagyok tisztelettel.

Kolozsvártt, 1885. december 30-án. lekötelezett szolgálja Kilyén Sándor.

Indítványozom, hogy állítsunk fel egy tanszékot, a „szegény emberek boldogságának“ tudománya számára, s nevezzük ki abba Kilyén Sándort professornak; ez a tudomány hiányzik a mi népünknek.

Helyi hírek.

* Országos vásár. Vettük szab. kir. Debreczen városi országos vásárok kimutatását a f. 1886. évre. A hűszöbba álló remete-antali vásár következőképen tartatik meg: 1886. január 11. hétfőn, 12. kedden, 13. szerden bór, gyapju, méz, dió, stb. továbbá toll, iparczikkek, gabananeműek és mindenféle terményvásár. 16-17. szombat, vasárnap sertesvásár. 18-19. hétfőn, kedden ló és baromvásár. — Megengedtetik, hogy habár a bór, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparczikkek, gabona neműek és egyéb terményekre nézve az elővásári hétnek, hétfő, kedd és szerda napjai vannak vásári napokul kijelölve, az említett cikkek és termények a vásár egész folyamala alatt árulhatnának.

* H. Bösörményben folyó hó 2-án még soha nem látott édekidés mellett folyt le az egyház gondnoki választás. — Nincs országos választás, melyen a korteskedés ily mérvű lenne. — Vegre megválasztott Somossy Béla földbírtokos és ügyvéd 877 szavattal a Paks-i Károly 255 szavazata ellenében. Ugy látszik, hogy Bösörményben még az egyházi dolgokban is párt szempont uralkodik.

* Sikasztó péklegények. Bratics Vaszilika és Kereskenyi nevű péklegények, gazdjuk megrendelőlől felszedtek mintegy 15 frtot s az elsikasztott pénzből Hajdu-Nánásra kéjuzást terveztek. A jegyet már meg is váltották, midőn a rendőség elfogta őket, de a pénzből már csak 8 frtot találtak náluk, most a börtönben halgatják tenger mormolását.

* Jogász bál. A folyó hó 11-én tartandó jogász bálra a meghívók már szét küldettek Felkérteknek mindazok, kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, hogy ez ügyben a „Bika“ szállodában levő rendező-bizottsági irodában a hivatalos órák alatt (d. u. 2-3) jelentkezzenek, hol részükre a meghívó ki fog állittatni.

* Vadászat. A debreczeni vadásztársulat tagjai értesítették, miszerint e hó 10-én azaz vasárnap a Halápon hajtóvadászat tartatik. Gyülekezési hely a Ludas csapások, vadászat kezdete fél 9 órakor. Aláírási ívek a szokott helyeken vannak kiteve. Az előkés.

* Színház. Gyöngyi Isz jutalomjátékára került tegnap színré „A tiszteletes ur keservei“ cz. vígjáték. A jutalmazottak az alkalommal egy színházba ritkán járó közönség csak nagy művészeket megillető tüntetéssel fogadta s megfeszítette gyűjtés utjánú ajándékokkal, koszorúkkal, a karzatról ottont versekkel, éjenzajjal és a kihívások szakadatlan sorozatával. A színház az egészen megtöltő közönség három negyed részben szintén ezen ritka vendégek sorából telet ki. Mindezen szép volna, ha ugyanezzel az érdeklődéssel találkoznánk egyéb alkalmakkor is; mert a színház nem csupán különleges

Nekem legálább egy itteni derék tanár (ki szintén tartott már egyszer nyilvános felolvasást a vérről, és egyszerű vérkeringési mutatónyokkal is szolgált) beszélte, hogy egyszerű — hol, hol nem — egy híres komoly tudósnak a sok menykó tudomány nagyon kifogyasztotta a vérmennyiségét; úgy annyira, hogy csak transfusióval lehetett rajta segíteni. — Csupán egy vendégül erős és vérmes „Hausknecht“t találtak, a ki hajlandó volt vérenek egy részét jó pénzért átadni. — Az operatív szerencsésen megtörtént. — Hanem mikor a tudós magához tért: eltűnt belőle a régi komoly méltóság; lármázott, hogy hozták már a subiczkot és kefé! ... kipuczoval minden keze ügyébe eső cipzót és csizmát ... s a mellett gorbombakodott, káromkodott, illeltünkedett ... akár csak mint egy „Hausknecht“! ... „Si non e vero, e ben trovato“!

A földolgról: a vérkeringésről a felolvasó ur csak „ó hájtott volna“ beszélt ... de nem beszélt. — Hanem megígérte, hogy majd más alkalommal beszélni fog. — Akkor is jó lesz. — Jobb későn, mint soha.

Mind a véres dolgok után egy szép sugarifjú költő jelent meg a felolvasó asztalnál és elszavalta saját szép balladáját a „Sugariban“.

Igazán szép vers. Kár, hogy a hősének olyan kopott betyár-nevet adtak. — Már a régi népsziművekben szerepeltek Sugar Rácz, Bandi stb. nevű nyalka zivány-legények.

Szomorú egy történet a ballada tárgya. — Falu véger kisvány házban lakott egy kedves szép leány (a neve titokban tartatott a költő által), a ki a falu legrészlegénye szerettett: ennek már tudjuk a nevét: Sugar Bandinak hívták. — A falu rossz nyelvei persze megirigyelték a szegény leány szerencsét: ... és — bizonyára ismervé Bandi mérték nélkül való szörnyű hiszékenységet — rossz híret költötték előtte az ártatlan leánynak:

„Azt gondold, téged szeret? ...“ „Szeretelét tart száza t!“

„Legény hitte ... s elhagyott lányt“

„Sorozat nehéz bánat ...“ Kutyatérítgettet! Egyszerű és száza szerető! ... Már ilyen nagy mondások még csak kételkednie kellett volna Bandi barátunknak, hogy az aigha igaz! ... De ő hitte, a boldog! ... és elhagyta a szegény jó leánykát ... és az nagy bánatában sorvasztó lázba esett ... meghalt. — Akkor aztán — honnan, honnan nem — gyors lábú peji paripán előtermett Bandi ... és még ő pityergett:

„Szép szerelmem mért hagyta el t? ...“ Mintha nem is ő lett volna az, a ki a kis leányt ott hagyta ...; hisz éppen azért halt meg szegényke!

Késő volt a Bandi bánatja; de azt meg kell hagyni, hogy nagy volt. — Mert hát elment a leányka sirjához és ott valami rozsdás pisztolyt úgy sziven lötte magát, mint a parancsolat ... és vére oda hullott piros harmatként a kicsiny fejjára:

„Piros harmat, piros legény Atlőt szive vére ...“

Téhat a vége ennek is vére volt ...; nem hiába követte nyomban a „vérről“ tartott orvosi értekezést.

A legutóbbi csütörtöki felolvasás szerdán tartatott meg; mert csütörtökön Sylvester napja volt.

Ha a megelőző felolvasó estély a vére volt, emez — a szerdai — egészen a szerelmek volt szentelve ...; de Plató nem nagyon köszönött meg.

Először egy jelle készültsgű, de egyelőre még — sajnos — kathedrálan fiatal tanár olvasott — zöld papírosról — fel (vagy talán le) egy hosszú tanulmányt, e czím alatt: „Kisfaludy Sándor szerelme“.

Szörnyű gyorsan olvasott ... és sokakat feltűnt, hogy minden ötödik másodperczben automatai pontossággal forgatta a fejét jobbra, az ablak felé. — Nem tudta a t. publikum, hogy ezt mire véjje? Magam sem tudtam. — De mikor már végig olvasta az egészet, az a gyarú ébredt fel bennem, hogy talán azért tekingettél olyan szaporán az

ablak felé, hogy ... nem áll-e ott Kisfaludy Sándor arnya? ...; mint egykor az orgia zó Macbeth előtt a megölt Banquo szelleme ...

Mert — már akár haragszik meg az ifju tanár ur, akár nem — ki kell mondanom, hogy értekezése — bármint dicserde is azt a helybeli sajtó egy tekintélyes organuma — valóságos irodalom történeti orgia volt. — Ez a megjegyzésem most az egyszerű — kivételesen — nem tréfa, hanem egészen komoly bezzád. — Azt hiszem, ezt a szerepből való csekély kikökökenést megbocsájítja nekem a tisztelt olvasó közönség.

Volt már alkalmam érteni, hogy mit tartok az olyan tudóskoról, kik azt tekintik hivatásuknak, hogy anyagias korunk kietlenül sivár életnézletét meg kietlenebbé és sivárabbá tegyék az által, hogy azokról a tárgyakról és emlékekről is, a melyeken még napjainkig megmaradt — épségben vagy foszlányokban — a kegyelet és eszményiség égi köntöse, ennek az égi köntösnek utolsó foszlányait is letéplik ...

A felolvasó ifju tanár ur — pedig, mint említém, még kathedrája sincs — időnap előtt beállt a kegyelet és eszményiség böcs leteplő közé és gúnyosan rötta meg, hogy mi szegény magyarok „szereztük nagy emberinket minden tekintetben nagyokká tenni“ ... és „a legkisebb barnyékot is tölük távartani“ ...

Hej! pedig bár csak ez a naiv erényünk lenne a legnagyobb hibánk!

De ő ezt nem tűrheti. Kisfaludy Sándort nem nevezheti azon az eszményi magaslaton, a hova a hagyomány emelte. — Neki őt (Kisfaludyt) — ugymond: „le kell szállítani a földre“ ... és „mocsoktalan eszménykép“ helyett bemutatni, mint „sok tekintetben gyarló embert“! ... Neki ezt tenni „kell“! ... Ő hivata erzi meg, hogy a „regi“ Kisfaludyból „új“ Kisfaludy csináljon!

És még ha a „Kisfaludy szerelme“ nyében csak egyedül magát Kisfaludyt bántaná. Fáj neki, hogy a jó Dugonicsot olyan nagyra tartjuk, holott az csak egy pa-

rasztból lett „piárista szerzetes“ volt, ki stylusát „ugyancsak megfűszerezte paraszti zű szavakkal“, „izléteien szólásokkal“ ... és e mellett politikai igazgató is volt! ... (Hja, kérem, akkor még nem létezett ám a mai csiszolt magyar nyelv ... és a mai „szabadelvű“ politika!)

A derek Gvadányi generalisnak szeméret, hogy nem retent vissza „egy kevés drasztikus agtót“ ... „hogy az elidegenedett fúrakat lecskésztette“ ... és hogy „szerette a gyereket a maga néven nevezni“! ... (Vajjon a felolvasó ifju tanár irodalom történeti exspectatíóit milyen névvel nevezné az öreg ur, ha elne?!) ... Pedig — ha olvasta a tanár ur Gvadányinak, a jóvas generalis grófnak, Peczei Józsefnek, az egyszerű szegény komáromi kalvinista prédikátorhoz, intezett örökszép leveleit — tudhatja, hogy az öreg ur imádtá a magyar irodalmat és egy ihilett proféta lelki szemével tekintett annak jövőjébe s lelke egész melegevel buzdította munkáit; a miért állandó tiszteletet érdemel, az utókor minden jó magyar fiától.

Balassa Bálintot is jónak látta bemutatni, még pedig nem csak mint lepke természetű csapatot, hanem mint nocsábot és házasságtörőt is ... és azon ténny, hogy Balassa a nöcebutás és házasságtörés vádját visszautasította, quasi a gyavaság kifolyásaként tüntette fel; mert annak felemleltet, hogy evel Balassa az illető becsületet meg mentette, czélatos hanguliyozással megtoldta: „no meg a maga fejét is“! ... Tehát nem a lovagi erzet vezette, hanem saját fejenk gyáva féltése!

Szemünkre vetette a felolvasó ur, hogy Zrínyi Miklós-ban csak a szigetvári hős vértanú csudájuk ... és nem akarjuk benne látni az „erőszakos oligarchát“ és a „zsarnok földesurat“ ... (Szegény „magyar Leonidas“! ...; talán ha most elnéi és „új földes ur“ lennél, nem esnél ily szigorú megítélés alá?!) ... Hibánkul rovatott fel, hogy Petőfi nem él, meglepedésünk az engedetlen, apja

rokonszenve szersmind a ploma is. Az zott. Robot inakbb ille Gyöngyi a lóban nem mindenesetr egyszer Ha dig Szatmá hasonlított sítának arr kómikai esz szájának gr kivált komo teszik nevet padokon sze debreczeni lék-gondolat lagi. a kine nyoljuk s a tak zjutése * Viga leben. rend vau tervben vetünk a d „Arany bók január 30-á Kzedte est knt. 1 frt. 2 ft. Jgyek tatása mell Csáthy Kár kereskedése helyszinén. Eendé ügyv a rendezése 1886. januá könyvtár ja „Morza bá fiaik fizetne tesek a jót szónettel fo nak. A hblg len leendő 7 1/2 órakor. * Piac tott hetivás Buza Kétsz Rosz Arpa Zab Tenge Köles Egy z Szalon Haj * Szin Lenke bete irablá s jutalomjáték lommal „A huszár“ szinre. E t jutalomjáték pártfogásba talom jé günk jóakar komikusunk is örömmel karnagy me ratlanul —

rokokszemek kitüntetésére való hely, de egy-szersmind a művészet egyetemese vallásának tem-ploma is. Az előadás a közpertszeretkedé közé tar-tozott. Robot kántor, kit a jutalmazott játszott, inkább illet volna a Bokodi kezébe, mert Gyöngyi a szerepet csaknem elejtette. — Va-lóban nem használnak a némi tehetséggel mindenestire bíró fiatal embernek azok, kik egyszer Halmával és Együddel, másszor pe-dig Szatmári Árpáddal és Németh Józseffel hasonlítgatják össze, a helyett, hogy feilvilá-gosítanak arról, miszerint kedélye kevés van, kómikái eszközei most még igen fogyatékosak, szájának grimacsei és némely mozdulatai pedig kivált komoly szerepekben (Bercsenyi, Czillei) teszik neveltségessé. Tanulmány és kisebb szin-padokon szerzendő gyakorlat után lesz helyi a debreczeni színpadon. Ezt pedig minden mel-lék-gondolat nélkül írjuk. Példánk erre Tol-lagi, a kinek szép tehetségét örömmel méltá-nyoljuk s a ki mellett még eddig nem csinál-tak zajjuteseket. (s.)

* Vigalom. Egy február hó második fe-leben rendezendő hajdumegyői bál van tervben megyei körökben. — Meghívót vettünk a debreczeni szabadlevélű párt által az „Arany bika” szálló dísztermében 1886. évi január 30-án tartandó zártkörű tánczyalomra. Kezdeté esti 8 órakor, belépti-díj személyen-ként 1 frt. Páholy jegy személyjegyén kívül 2 ft. Jegyek előre válthatók e meghívó elő-mutatása mellett. Tóth Gyula, Beke László Csáthy Károly és Schvartz M. Benő urak kereskedésében, a mulatság napján pedig a helyszínen. Páholyok előjegyezhető Márk Endre ügyvéd irodájában (főpiazé 1583, sz. a rendezésé. A Hajdunádas-i hatóság 1886. január hó 9-ikén a h-ánási kaszinó könyvtár javára a városbáza nagyeremben „Morasa bált” rendez. Belépti díjat csak fér-fiak fizetnek személyenként 1 frtot. Felülfi-zetések a jótékony célra való tekintetből kö-zönzettel fogadhatók s hirlaplaj nyugtáztat-nak. A hólyg közönység a legegyszerűb öltözet-le leendő megjelenésre kérik föl. Kezdeté 7 1/2 órakor.

* Piaczi árak 1885. decz. 28-án megtar-tott hetivásárról:

Buza	7.50—7.25—7.00
Kétszeres	6.20—6.10—6.00
Rozs	5.30—5.20—5.10
Árpa	5.10—5.00—4.90
Zab	6.00—5.90—5.80
Tengeri	5.10—5.00—4.90
Köles	5.50—5.25—5.00
Egy zsák burgonya	1.20
Szalonna	40.00—37.00—34.00
Haj	40.00—37.00—34.00

* Színház köréből. Holnap — Spányi Lenke betegsége miatt — a „Szabinyók éirablása” cz. vígjáték adatik. Tolla gi jutalomjátéka f. hó 8-án tartatik, mely alkal-mal „A vén bakkancsos és fia” a huszár” című énekes népszimű kerül színre. E tehetséges, igyekvő, ifju színész ju-talomjátékát, ismertein ajánljuk közönseg pártfogásába. Tolla ginak ez a legelső ju-talom játéka s hisszük, hogy közönsegünk jóakarata nem fog mulni, hogy kedvelt komikusunk első jutalomjátékára évek múlva is örömmel emlékeznek vissza. — Spiller karnagy megvált a társulattól s ma egész va-ratlanul — el is utazott.

elen feltámadó fiuról!... (Mily magas irodalomtörténeti álláspont!...)

Hogy Széchenyi ben csak a állam-ferfut, a legnagyobb magyar-t bámuljuk!, es nem vesszük észre „a kicsongásig érzékies embert”!...

Tehát mindezeknek a másik nagyságok-nak is le „kellett” szállítatniok a földre!... eszményekből „gyarló” em-berrekké kellett tetetniök!... A Kisfaludy Sandor szerelmért... Micsoda irodalomtör-téneti „manier” ez?, tanár ur!... az Isten szerelmért!

Aztán micsoda nagy bűnei voltak (Kis-faludy Sándornak?... hogy így le szállítsák régi talapatáról a földre (mint valamely to-rótt lábú gipszfigurát!)... Hogy csináljanak az „eszmény”-ből „gyarló ember”-t... A ré-gi”-ből „új” Kisfaludy-t!...

Talán, hogy hahinatlan szerelmi énekei hősének egy kis-é markant, a ferfui minő-seget dupláj is kilejező, nevet adott: Himfy („him” is... „fi” is...)?!...

Vagy talán, hogy Donna Medina Viga-no bájos s Európazerté bamtut győ-nnyörű valeria csabításának nem tudott ellen-állani, 23 éves gardista hadnagy korában?!... Éu Istenem! hát melyik fiata katonatiszt ne szaladt volna ennyi idős korában a viga-nok után?!... Aztán ha meg nem is a költő volt a csabító... hanem ötlet csabította el a bájos szíriót! Ha egy ferfi nőt csabít el, az bizonyára nagy bűn!... De ha egy bájos hó gy (a kinek ferje nincsen): csabít egy ifju (lele-ségteleu) embert, piáne katonatisztet... es az nem engedne magát elcsabítani... mar akkor az a katonatiszt követne el olyan bűnt, a meiyert megerdemlene, hogy elvegyek a kard-bojtot; mert azt tőfiának hordani nem szabad!

Me, engedem, hogy ez csak amolyan „kon-tar” bölcsekedés...; de bizonyos vagyok benne, hogy veleményemmel tart az egész kö-zös hársereg es a honvédek minden ifju le-gény tisztje, ugy az „aktív”, mint a „rezerva” állománybeliek.

Hogy Mentában egy bájos grófnő mind-járt a bemutatásra követezett legelső vizitt-nél — mint a felolvasó ur hangulkozó —

* Haláloszások. A decz. 27-től január 2-ig terjedő heten elhaltak: Wagner Mária 4 éves ref. agylob; Nagyházy Péter 2 éves ref. torokgyik, Dalmj Irén 8 hónapos ref. himlő, Soós Zsófia 2 hónapos ref. veleszületett gyengesség, Graf István 1 h. r. k. görcsök, Kádár Istvánné 68 é. ref. aggkór, Keller? halvasz. Köhn Róza 1 h. izr. görcsök, Novák József 53 éves r. k. tüdőlob, Katona Jánosné 48 éves, ref. gyomorrák; Gyökös Mihály 10 napos, ref. görcsök; Fyala Antal 61 éves, r. k. veselő; özv. Öry Istvánné 72 éves, ref. aggkór; Botos Margit 3 hónapos, r. k. gör-csök; Kovács Mihály 56 éves, ref. májlob; Novák Istvánné 60 éves ref. aggkór; Valkov-szki Mária 20 éves, r. k. öngyilkosság; Nagy János 6 hónapos, ref. tüdőlob; Ladányi Juli-ánna 4 éves, ref. tüdőgümőkör; Kovács Im-réné 59 éves, r. k. vizkór; Földvári Pirokka 1 éves, ref. torokgyik; Kozák Jánosné 25 éves, görös. n. e. tüdőgümőkör; özv. Dobó Mária, 72 éves, ref. aggkór; Balogh István, 3 éves, ref. agylob; Jóna Lajos 6 hónapos, ref. bélhurut; Kasza Erzsébet 9 éves, ref. torokgyik; Csente András 44 éves, ref. agg-kór; Farkas Mária 1 hónapos, ref. vel. szül-győ geség; Balogh Julianna 1 éves, ref. to-rokgyik; Bagdi? ref. halvaszületett; Babics Mária 2 éves, r. k. tüdőgümőkör; Kovács Erzsébet 2 hónapos, ref. görcsök; Kerekes József 71 éves, ref. aggkór folytán. — Meg-halt összesen 35; ebből ref. 26. r. c. 7, g. n. e. 1, m. v. 1. —

* A szomszédból. A A n. v. á r a d i v a s u t i t i s z t v i s e l ő k S y l v e s t e r e s t é l y é n igen sikerült tánczestélyt rendeztek a vasúti állomás éttermeben. A négyeseket 30 pár tánc-zolta. Ö n g y i l k o s s á g i k i s s é r l e t. Potyok Teréz, n. v. á r a d i c s e l é d, öngyilkossági szándékbl gyufa-oladtott ivott. Mészelen állapottban szállították be a köz-körháza. — E. M. K. E. Furta biharmegyei község, 100 fttal az E. M. K. E. alapító tagjai közé lépett. A s z e k e l y h i d i m ű k e d v e l ő k f. hó 3-án nagy sikerrel adták elő Szigligeti „Nagyapó”-ját. — A n. v. á r a d i 48-as n e p k ö r b á j a j a n, 30-án f e g m e g t a r t a t u i a Zöldfa szálloda nagy termében. A ren-dező bizottság 50 tagból áll. — A n a g y k á r o l y i m ű k e d v e l ő k d e c z. 28-én Ujfalussy szül. b. Uray Leona urbölgy veze-tése alatt jótékony célú előadást rendeztek. A tiszta jövedelem 195 frtra rugott, a mi a sikernek kétségtelen bizonyítéka. — K i n e v e z é s. Dr. Boszörményi József szatmári ügyvéd, a ki szatmári kir. törvényszékhez al-gyűesszé nevezetett ki. — J á r v á n y o s b e t e g s é g S z a n i s z l ó k ö z s e g b e n a h o l y a g o s k i m l ő j á r v á n y k e r ű l e p t f e l, m i e r t i s a z i s k o l á k n a k b e z á r t a t a s a e l r e n d e l t e t t.

* Dohánygyár Debreczenben. A debreczeni dohánygyár fölépítése három csoportba osztottat s a dohánygyár központi igazgató-ság új év első napján küldetett le a debreczeni dohánygyárú hivatalhoz a rendezetet, hogy a dohánygyár második részének fölépíté-sére az árlertes hirdettesek ki. Az új épület-csoport 420 ezer frtba kerül s a harmadik csoport 1887-ben készül el, az egész épület-töb több mint egy millió frtba kerül.

* Az osztrák magyar bank állása 1885. decz. 31-én: követelesek: 578.562,692 frt 34 kr. Tartozás ugyanannyi. A leszámítási üzlet

pongyolában fogadta az ifju magyar költő, arról a költő bizonyára nem tehetett. Különbön olaszország melegebb klímájú ország, mint a miénk, es így ott nem öltöznek fel olyan nagyon az emberek (természetesen a hólygek se); mint itt nálunk. — Egyébiránt ebből a vizttől nem fejlődött ki semmiféle szerelmi viszony; mert — ugymond a felol-vasó ur — a költőnek, mint hadba menő ka-tonának, gyorsan tovább kelle utaznia.

Vagy talán abban volt valami vétke a költőnek, hogy francia országi hadifogság alatt egy szép provencei leány beleszeretett; de ezt csak a végös elbucuzásánál vallotta be neki a leánya (addig soha se jött köztük szóba):?!...

Vagy az is a költő vétke volt talán, hogy Klagenfurtban egy szép „comtesse” ha-lialosan beleszeretett es a költő vonalmát is nagy mérvben felkeltette maga iránt!?!...

Hisz! épen e szerelemnek (melynek platónikus volta ellen nincsenek bizonyítékok): szettepesenl valódi hősznak mutatta magát a költő: első szerelme tárgyához Szegedy Ró-zához sietven, letépte szívet a szép „com. esse” szíveről...; bár ez nagyon fájhathott neki; mert bucsuzásukról ő maga ír es gyönyörű szavakat: „Csudalom, hogy akkor kettőnk szí-veit öszvefogalom lángja el nem emelt be-nünket erről a földről”!...

Kisfaludy Sándor öt évi viszontagság után — sok harczis es szerelmi veszedelméből meg tagokkal es szíverrel kerülve li — végre meg esak hazakerült es feleségül vette első szerelme tárgyát Szegedy Rozát.

Nagyon különös tehát, hogy a felolvasó ur olyan nagy tevedésnek tartja, hogy (az ő irodalomtörténeti értekezése előt): „az hit-tük, Szegedy Róza volt első es utolsó szerelme” a költőnek!... Hát bizony még most is azt kell hinnünk! Mert hisz! hogy első szerelme a badacsonyi szűrezen megismert Szegedy Róza volt, azt a felolvasó ur se ta-gauta... es hogy az utolsó is ő volt, ahöz elég bizonyított, hogy: azt vette el feleségül... es elt vele olyan példás es boldog házasságot, a milyen csak kevés halandónak jut osztály-részl.

szert decz. 31-én 135.442,900 frt 19 kr., — ebből esik a debreczeni fiókra: 2.546,000 frt.

* Husárok megállapítása bejelentve 1886 január 6-tól 13 iq 38—42 kr Rác Györgynél czepléd utca 2599 sz. alatt. 42 kr. Rác Györgynél csapó utca 10 sz. a. Rózsátr 10 sz. a. 46 kr. Magyar Gábornál czepléd u. 55 sz. a. dedó u. 125 sz. a. Balogh Jánosnál ró-zsátr 10 sz. a. Boldogh Istvánnál rózsátr 12 sz. a. 48 kr. Magyar Gábornál piac 1-ső székben, valamint az első kóser es két ortho-dox izraelita székben a piacon. — Minden többi bejelentett 21 mézarszékben pedig 44 krajczár. J e g y z e t: Magyar Gábor három székben 1 kilo hus 8 krral drágább. — Debreczen, 1886. jan. 5.

* Esküvő H-Hadházon Beke Antal had-házi kintón organista kántor f. hó 4-én eskü-dött örök hűséget Fazekas Dániel Hadház város köztisztviselőnek álló orvosának bájos szépségű es szeretettel méltó lányával Veszprémi Ilonával. Az esketési szertartást tiszteletes Kántor István saápi ref. lelkész úr tartotta k: igen szép alkalmi beszéd kíséretében adta ál-dását az ajk párra. Nyoszolyó leányok voltak: Csapó Mariaka es Zsuzsika kisasszonyok. Le-heletlen még nem emlékeztünk es kö-zönzetet nem mondanunk az öröm apa es anyatek. Fazekas orvos úr es kedves neje-nek azon igazi magyaros szives vendégzere-tetőkért, a melybe a díszes nagy társaság minden tagját részesitem mind végig fárhad-halok voltak. Sz—i J.—f.

* Találattott egy kis kulcs. Tulajdonosa a III. kerületi kapitányságnál átvetheti.

* Ellátás keresetlik egy magános vago-nos nőnél helyben vagy vidéken havti 16 frttót egy magános ur részére. Ertekezhetni a ki-adóhivatalban.

Hazánk s a külföld.

— Kiltított oláh lapok. Egy egész sereg eláh lapról vonta el a szállítási jogot közelebb a magyar korona országainak összes területére nézve a közlekedésügyi miniszter. Három Bu-karestben s egy Plojestiben jelenik meg, a nagy dáko-román alkoh hívei s ennek akartak a magyarországi oláhok hőzt propagandát csinálni. Cimeik: „Drepturile Omului”, „Revista societatei Tinerimea Romana”, „L'Indepedance Roumaine”, „Demokratul” (Plojesti). A mi-niszter utasította az összes kir. postahivatalo-kat, hogy a nevezett hirlapokra se előfizet-kei ne fogadjanak, se azokat ne kézbesít-sék, hanem a hozzájuk érkező példányokat foglalják le es postaiagzatóságaihoz terjesszék föl.

* Haláloszások. Be ö t h y L e o, min. oszt. tanácsos es akadémiai tag, jeles statisztikus, meghalt es ma d. u. temetteték el. Beke porairal

— Rövid hírek. E. M. K. E. Háromszék-megye közgyűlése az erdélyi közművelődési egylet részére 5000 frtot szavazott meg. — F á y A n d r á s Kohányi szülőházát emlék-táblával fogják megjelölni. Az emléktábla ün-nepélyes leleplezése máj. 30-án, Fáy András születésének 100-ik évfordulójára lesz. — U j a b b s z o c i a l i s t a p ö r k ö r e k v a n k i l á t á s V a r o s o b a n; h a r m i n c o r o s e m b e r t f o g t a k n i u j a b b a n, k i k r e r á b i z o n y u l t, h o g y s z o c i a l i s t á k, s m e g a z o n f o l t b a n k o h a m i s i t ó k i s. — A b ö r t ö n r e i e l t K r a s z e v s z k i s z a b a d s á g á t b a r á t a i k a u c i o á r á n a k a r j á k t o v á b r a i s

Mily czél es mily irányzat kész-tette tehát a felolvasó „irodalomtörténet” urat, hogy irodalmunk egy ily dicsőült jelesét — nem is említve a mellesleg előrattott töb-bieket — lerángatni akarta a nemzet kegye-lete... mondjuk eszményítő ábrándja... által emelt piedestálról?!... E felett melyen el lehet gondolkozni...; de találgatásokba bo-csájtkozni nagyon bajos.

Avval fejezte be felolvasását, hogy b o-c s á n a t o t k e r t a „r a j o n s á g ö i f j u s á g t o l” es kivált az „ábrándos nőtől”, hogy „megfosztotta” őket „egy ideáljukról”... es hogy egy „költő légvárat” „szétrombolt”!...

Ne bocsássatok meg nekik!... hazám ifjúsága es hőlyei... es jövőre mindenkik, a ki eszményeit szétrombolására meg gondolatlanul kezét szót emel, öntu-datlan taps helyett fogadjatok rosszaságotok keztégtelen jeivel!... Ez kötelességetek, melyet szem elől tévesztenetek nem szabad; ha csak azt nem akarjátok, hogy jeleseitek Pantheonában maholnap csupa bemeszelt ké-ppek es szétkalapcsolt szobrok legyenek!...

Szinte jól esett — a Kisfaludy eszmé-nyisége ellen intézett k a r d o s k o d á s o k után — a magyar színpad egy lelépét — de bizony ma is teljes hivatottságu — jeles mű-vezetőjének felolvasását hallani, a boldog em-lekeztető jó K. Papp Miklós „A z e n e l s ő s z e r e l m e m” című humoros elbeszélését, egy szerelmes fuzfa postáról, a kivel egy furfangos szöke övezte csak azért iratott ma-gának szerelmi verseket naponta, hogy azok-kal ő (az övező); meghódíthasson egy magá-nak ferjül kiszemelt ferfit.

En ugyan még nem hallottam soha, hogy szerelmes versekkel hölyg kiruzált volna fér-fü... es azt se képzelhetem el, hogy egy szöke hölyg höz irt versek hogyan pázolhattak egy — esetleg bar na — fér-fira?!...; de hát e kis tréfa olyan ele-venen es úgyesen volt felolvasva, hogy akkor esztünkbe se jutott ilyesmiem morfondirozni.

megszerezni, s e végből adakozásokra szólíták föl a lengyeleket. Kraszewski most tudvaleg leg Olaszországban van megrongált egészsége helyreállítása végett. — Ö s s z e k o c s ó d á r ó l beszélnek Szt.-Pétervárott, a mely a cár es Mihály nagyherceg között történt állítólag hírszerint Mihály nagyherceg kaukázusi bir-tokára vonul vissza emiatt. — B e l e l ő t t a p o s t a k o c s i j á b a a j a n o s h á z a i p o s t a k o c s i s, s a z t á n h a z a é r v e a z t j e l e n t é, h o g y m e g t á m a d t á k e s m a j d l e l ő t t é k. T e t t e p e d i g e z t a z é r t, h o g y k i m u t a s s a a z ő h i v a t a l a v e z é l y e s v o l t á t, s i g y t ö b b b é r t k a p j o n. A c s e n d ö r ö k k i d e r i t e t t é k t u r p i s s á g á t. — 7 m i l l i ó f r a n k c i v i l i s t á t k a p a z ö z v e g y e p a n y o l k i r á l y n é, m i a t r e g e n s z ó; a z ö t v e s. t r ö n ö r ö k ö s n é g y f é l m i l l i ó t k a p. — N a g y t ű z v é s z v o l t k a r á c s o n y m á s o d n a p j á n H o r v á t G y i r o t (V a s m) k ö z s e g b e n; a t ű z k e l e t k e z é s e k o r a l a k o s s á g é p e n a t e m p l o m b a n v o l t s m e n t e s r ö l s z ó s e m l e h e t t. E g y ó r a a l a t t k ö z e l 60 é p ű l e t e g e t t l e, n é g y g y e r m e k a l á n g o k k ö z é v e z t e t t.

Muzsák.

— A magyar tud. akademiában hétfőn d. u. 5 órakor Hunfalvy Pál elnökléte alatt az első osztály tartott ülést. Az első felolvasó J o a n n o v i c s G y ö r g y v o l t, k i „A m a g y a r s z ö r e n d r ő l” tartotta székfoglaló értekezését, bírálva Fogarassy Jánosnak Evreka című mű-vét. Utóbb Brassai Sámuel Szendrői értekezé-sét ismerteti. Majd Arany Jánosnak a Magyar szöréndről irt értekezésével foglalkozik. — A második értekező P e t z V i l m o s v e n d e g v o l t, k i n e k „A k i s e m b e r t r a g i k u s o k t r o p u s a i r ó l” irt értekezését Gyulai Pál osztálytitkár olvasta föl. Végül ugyancsak Gyulai Pál mutatta be dr. N a g y S á n d o r v e n d e g n e k G y ö n g y ö s y I s t v á n műfordításáról irt értekezését. Ezzel az ülés véget ért.

Törvénysszék.

— A budai gyilkosság ügyében a fővárosi főkapitányság a következő hivatalos értesítést teszi közzé: A lovas-utj gyilkosság ügyében a rendőrség már nyomában van a tettesnek. Részletek ez erdemben a nyomozás sikerének vesélyeztetése nélkül nem közhölhetők. — A rendőrség börtönében le van tartóztatva 36 óra óta egy hírhedt betörő, k i a S c h ö n b e r g e r f e l e b a n d á n k t a g j a é s e g y i l k o s s á g o s, m i n d e n v a l o s z i n ű s é g e z r i n t, m i n t b ű n s z e r z o s z e r p e l. A k i a g y i l k o s s á g o t t e n y l e g e l k ö v e t t e e g y L. nevű színtelen hírhedt betörő, tegnap előtt még a fővárosban volt, deiben azonban már megszökött. A rendőrség azonnal meggett minden lehető intézkedést, hogy esetleg a vi-deéken letartóztassák. L. bal kezén karcolási nyomokat láttak.

— Kötélhástra ítült anya A bécsi kivé-teles bíróság egy Anyát kötel-halálra ítélt. A vádlott nő neve S z i e v i c z J u l i a, k i t i z e n n e g y n a p o s l e a n y á t a D u n a - c s a t o r n á b a ö l t e A kegyetlen anya bűnét beismerte. Mentségül azt hozta föl, hogy Seidl Ferencza cipész, k i v e l v i s z o n y a v o l t, a l e a n y á k t e m n e m i s m e r t e e l g y e r m e k e n e k s n e m a k a r t a e l t a r t a n i; ő m a g a e r r e k e p t e l e n v o l t s a s z ű k s é g v i t t e r e á k e g y e t l e n t e t t e r. A gyilkosságot a mult év no-venber havának 21-én követte el.

— A kir. tábla ünnepest plenuma. A kir. tábla hétfőn delelőtt Vajkay Károly elnök-lete alatt tartotta meg ez évi első teljes ülé-sét. Az elnöki ügyek forgalma, a kimutatás szerint a következő volt: 1884-ben volt elnöki ügy 2872, 1885-ben pedig 3594, tehát több 722 darabbal; hátralek csak két darab maradt az 1885. év végével. Alapítványi ügyek 1884-ben volt: 81 db, 1885-ben 93 db, 1885-dik évben tehát 12 darabbal több érkezett Hátra-lek semmi. Fegyelmi ügy 1884-ben 936 db, 1885-ben 938 db volt, 1885-ben tehát 2 da-rabbal több. Hátralek semmi. A fegyelmi bi-róság tagjaiul kisorsoltattak: Madaras Lipót, Ádám András, Laszly József es Ormay Károly. pöttágok: Malatinszky Lajos, Fényes Miklós, Klimko István es Emmer Kornél dr. Ezután a kuriai vegyes alapítványok kezelésére kikül-dendő bizottságba megválasztattak rendes ta-gokul: Liphay Kornél es Wenzel Tivadar pöttágokul: Küllej Ede, Buda György, Knorr Alajos es Szabó János dr.

Színház. 102. előadás. Holnap, csüt-törtökön adatik: »Sabinnók elrablása» Mulattató vígjáték 4 felvonásban. Legkö-zlebbi előadás: A vén bakkancsos es fia huszár, énekes népszimű. Előköszűletekre kitzűttek: A gerolsteini nagyherczegnő, nagy operette. A fekete dominó, opera es Ifjabb Fromont es idősb Riszler, szimű.

Felolvasó szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Hatóságilag engedélyezett

szálloda- és kávéház-személyzet

elhelyező intézet.

A helybeli es vidéki szálloda es kávé-ház-tulajdonos, valamint a pinsér uraknak is van szerencsém becses tudomásokra hozni, miszerint hatóságilag engedélyezett elhelyező intézetemet megnyitottam es midőn azt szives pártfogásukba ajánlanám, egyszersmind kijele-ntem, miszerint mind a tulajdonos urak, mind pedig a személyzet érdekeit szivemen viselni s mindkét részt teljesen kielégíteni működésem főcélját képezend.

Mély tisztelettel vagyok alázasat szolgálók

Glück Adolf,

pinceszeregyleti ügynök.

Lakás: Kádás-utca 1834. szám.

**A Kropach-hernádi vasgyár Kropachon,
(Szepesmegye.)**

Alólírott gazdasági gépcarnokban mindenemü

takarmányt előkészítő gépek

nagy választékban készletben vannak jutányos áráért jótállás mellett eladatnak és pedig:

Szeeskavágók	o. é. 27	frtért és feljebb
Répavágók	„ „ 17	„ „
Tengerimorzsolók	„ „ 26	„ „
Tengericsővezetők	„ 58	„ „

A gépek megtekinthetők és beszerezhetők a

BAUER és TÁRSA gazdasági gép-

csarnoka Debreczenben Nagy-Péterfia-utca. 853. szám

alatt, helyi-vasut megálló helye. Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Gép-főraktára Debreczenben,

nagy-péterfia utca. 853. sz. helyi vasut megálló helye.

Üzleti jelentés!

Van szerencém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a darabos-utca sarkán, a ref. templom mellett, a **Geiger R.-féle**

FÜSZER- S VEGYES-ÜZLETÉT

átalvettem, melyet újlag oly módon rendeztem be, hogy a piac bármelyik fűszer üzletével lépést tartva haladhassék, melyet tudom, csak az által érhetek el, ha jó és olcsó árú, egy pontos mint gyors kiszolgáltatást biztosító a t. cz. vevő mek.

Ajánlok mindennemű fűszer, festék, papir, rajz és író szerelést a legolcsóbb és a legjutányosabb árakba számítva.

Midőn a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, Magamat ajánlva maradok, kész szolgálattal

Posgay Antal.

Nagyérdemű közönség!

Ezennel van szerencsém értesíteni, miszerint elhatároztam a raktáromon lévő felhalmozott összes

KÉSZ FÉRFI RUHÁKAT

végeladni és pedig olyképen, hogy az utolsó hónapokon elkészült ruhákat 25%-al az elkészítési áron alul, a régebbeket pedig, eltekintve az elkészítési ártól, minden áron.

Kérem méltóztassék e kedvező alkalmat felhasználni, mely alkalmat ad elegáns és finom ruhákat fél áron beszerezhetni.

Kiváló tisztelettel

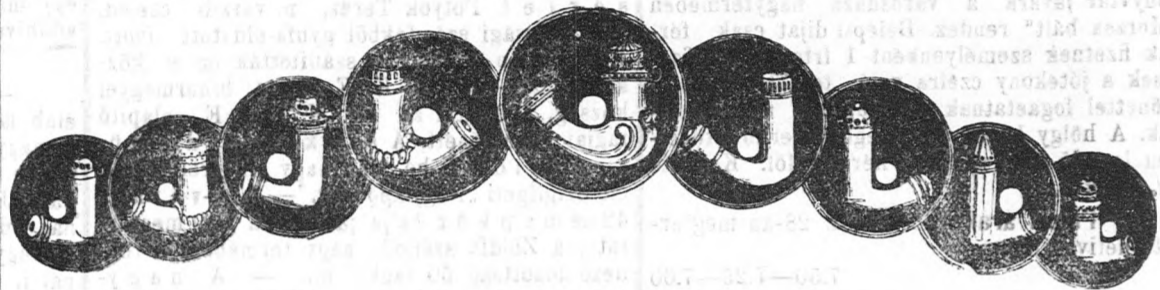
KRAMER J.

férfiszabó.

Debreczen. főter 1824. sz.

A végeladás készpénzfizetés mellett történik

Jutalmazva a budapesti orsz. kiállításon.

FELDSBERG ZSIGMOND

azelőtt **STILLER K.**

Tiszt pipagyáros és mű-esztergályos.

Budpest, IV. Kigyó-utca 3. szám, a városbátér közelében.

FIÓKÜZLET: Muzeumtér nro. 1. a Zrinyi-ház.

Van szerencsém tisztelettel vevőimnek és a n. é. közönségnek azon jelentést tenni, hogy bő készlettel ellátott árutarommal 1886. január hó 4 en Debreczenbe érkezem s az egész vásári időszakot ott töltöndem el. Midőn tisztelettel felkérem, hogy számomra b. cses megrendeléseit fentartani méltóztassék, azon leszek, hogy méltányos föltételek és a legjutányosabb gyári árak mellett közmegelegedést érjek el minden tekintetben.

Minden készítményemnek jóságáról és valódiságáról kezeség nyujtatik

Mély tisztelettel

Feldsberg Zsigmond.

KITÜNTETÉS
SZEGED
érdeméremmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tanönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

díszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZOTT IVEKET;

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítottatik

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hir-

lapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KUTASI IMRE.

könyv- és könyomda-tulajdonos.

KITÜNTETÉS
L O N D O N

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

DÍSZOKLEVÉL
1871-ben.